

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta: ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Euroopan rakennusten perusparannusaalto — ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua”

(COM(2020) 662 final)

(2021/C 155/11)

Esittelijä: **Pierre Jean COULON**

Toinen esittelijä: **Aurel Laurențiu PLOSCEANU**

Lausuntopyyntö	Euroopan komissio, 11.11.2020
Oikeusperusta	Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artikla
Vastaava jaosto	”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta”
Hyväksyminen jaostossa	11.2.2021
Hyväksyminen täysistunnossa	24.2.2021
Täysistunnon nro	558
Äänestystulos	212/0/5
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdotukseen eurooppalaisesta strategiasta ”Euroopan rakennusten perusparannusaalto – ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua”. Tällainen strategia on ehdottoman tarpeellinen ja välttämätön Euroopan unionille ja sen kansalaisille, ja ETSK aikoo tukea tätä strategiaa ja osallistua sen muokkaamiseen aktiivisesti esittämällä näkemyksiään ja ehdotuksiaan.

1.2 ETSK katsoo, että koska rakennusten osuus Euroopan unionin kokonaisenergiankulutuksesta on 40 prosenttia, asuin- ja muissa rakennuksissa on toteutettava Euroopan unionin tuella perusparannusaalto osana kokonaisvaltaista pitkän aikavälin investointitoimintaa, jonka tavoitteina ovat yleinen etu, kestävä kehitys, terveyden suojeleminen eli myös asbestityöt remonttien yhteydessä, vihreä siirtymä ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tosiasiallinen täytäntöönpano kestävyysperiaatteiden mukaisen ja kohtuuhintaisen asumisen alalla.

1.3 ETSK kannattaakin perusparannusaaltostrategiaa, sillä siitä on kolminkertaista hyötyä Euroopan unionille: ilmastolle, paikalliselle työllisyydelle sekä pandemian ja energiäköyhyyden torjumiselle ja kohtuuhintaisen asuntojen tarjoamiselle kaikille, myös haavoittuvassa asemassa oleville.

1.4 ETSK katsoo, että kun otetaan huomioon strategian erityisluonne ja jatkuminen vuoteen 2050 asti, tarvitaan vakaa, selkeä ja soveltuva oikeudellinen ja rahoituskehys, joka perustuu tarkoitusta varten perustetun eurooppalaisen investointirahaston täytäntöönpanoon, monivuotisiin investointisuunnitelmiin, uuteen ”vihreään ohjauksijakssoon” sekä erityisen, tarkoitukseen sopivan oikeuskehyksen luomiseen esimerkiksi valtiontukien, sovellettavien alv-kantojen, julkisten hankintojen, ”vihreiden” asuntolainojen sekä energiatehokkuusstandardien kautta.

1.5 ETSK kehottaa komissiota ottamaan käyttöön järjestelyjä, joilla kannustetaan energiaremontoinnin teollistamiseen ja perusparannusten laajamittaisuuteen paikallistasolla, ja luomaan uuden ”energiaremonttien Erasmus-ohjelman 2050”, jonka avulla houkutellessaan nuoria eurooppalaisia näihin uusiin tulevaisuuden ammatteihin.

1.6 ETSK kehottaa myös kannustamaan jäsenvaltioita toteuttamaan EIP:n ELENA-ohjelmaa esimerkkinä käyttäen etenkin kotitalouksille suunnattuja julkisia diagnosti-, teknisen avun ja neuvontapalveluja, jotta voidaan välttää energiaremontteihin tarkoitettujen tuen kaikenlainen kaupallinen väärinkäyttö ja huijaaminen.

1.7 ETSK katsoo ennen kaikkea, että strategian tulee antaa Euroopan unionille mahdollisuus tulla lähemmäs kansalaisia ja alueita viestimällä tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa olevista tukijärjestelyistä ja mahdollisuuksista päästä niiden piiriin.

1.8 ETSK kehottaa luomaan todellista synergiaa rakennuskannan seurantakeskuksen ja energiaköyhyyden seurantakeskuksen välille.

2. Yleistä

2.1 ETSK suhtautuu myönteisesti Euroopan komission antamaan tiedonantoon ”Euroopan rakennusten perusparannusalo – ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua”. Laajamittaiset perusparannukset Euroopan unionin rakennuskannassa – yksityisomistuksessa olevat asunnot ja sosiaaliset vuokra-asunnot, julkiset rakennukset ja toimistorakennukset – ovat tulleet ehdottoman välttämättömiksi, sillä alalla vallitsee rakenteellinen pitkäaikaisten investointien vaje ja parannusten laiminlyönti aiheuttaa ilmastoon, ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan kohdistuvia vaikutuksia.

2.2 Komitea kannattaa komission ehdottamaa strategiaa, jonka tavoitteena on saavuttaa ilmastoneutraalius, soveltaa kiertotalouden periaatteita, edistää kestävä kehityksen tavoitteita ja Euroopan kilpailukykyä, turvata kulttuuriperintö sekä ennen kaikkea suojella kaikkien oikeutta kohtuuhintaiseen, asumiskelpoiseen, esteettömään ja terveelliseen asuntoon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 19 mukaisesti.

2.3 Koska rakennusten osuus Euroopan unionin kokonaisenergiankulutuksesta on 40 prosenttia, asuin- ja muissa rakennuksissa on toteutettava perusparannusalo osana kokonaisvaltaista pitkän aikavälin investointitoimintaa, jonka tavoitteina ovat yleinen etu, kestävä kehitys ja vihreä siirtymä.

2.4 Myös pandemia on korostanut asumisen roolia kriisin hallinnassa terveydenhuollon näkökulmasta ja tarvetta pohtia uudelleen asuntojen käyttötarkoitusta ja sitä kautta niiden suunnittelua liikkumisrajoitusten valossa.

2.5 Pandemia on erityisesti paljastanut yhteyden asuntojen kunnan, energiaköyhyyden ja pandemian torjuntakyvyn välillä. Tätä ei voida hyväksyä.

2.6 Rakennusten perusparannusaloa koskevasta strategiasta onkin kolminkertaista hyötyä: se edistää tehokkaasti ilmastonmuutoksen torjuntaa, tuo mukanaan pitkäaikaisia investointeja ja paikallisia työpaikkoja, jotka tukevat aktiivisesti talouden elpymistä, sekä osallistuu energiaköyhyyden torjuntaan ja yhteenkuuluvuuden ja sosiaalisen osallisuuden edistämiseen kehittämällä Euroopan unionin kansalaisille suunnattua kohtuuhintaista asuntotarjontaa.

2.7 Rakennusten perusparannusalo tulee siksi perustua pysyviin ja samansuuntaisiin linjauksiin ja virtauksiin niin Euroopan unionin sääntöjen ja tuen osalta kuin jäsenvaltioiden monivuotisten investointiohjelmien osalta. Näiden on oltava ymmärrettäviä ja kaikkien ulottuvilla, ja niissä on otettava huomioon alan toimijoiden erilaisuus ja kunkin oma investointilogiikka, olipa kyse eurooppalaisista kotitalouksista, jotka asuvat omassa tai asunto-osakeasunnossa, kotitalouksista, joilla on yksi tai useampia asuntoja vuokramarkkinoilla, sosiaaliseen vuokra-asumiseen erikoistuneista organisaatioista, joiden toimintaa säätelevät yleisen edun mukaiset erityistehtävät ja tästä seuraavat julkisen palvelun velvoitteet, viranomaisista ja julkisista rakennuksista, suojelluista historiallisista rakennuksista tai yrityksistä ja niiden omistamista kiinteistöistä. Näiden kaikkien joukossa on mahdollisia perusparannusaloa hyödyntäjiä, joita on kannustettava tekemään pitkäaikaisia investointeja asuin- ja muihin kiinteistöihinsä vuoteen 2050 mennessä sellaisten rakennusten luonteeseen soveltuvien rahoitusmekanismien avulla, joissa yhdistetään pitkäaikaisia tai ”vihreitä” lainoja, julkisia takauksia ja etenkin kotitalouksille välttämättömiä tukia, joita ei tarvitse maksaa takaisin.

2.8 Rakennusten perusparannusaloa on tuettava ennen kaikkea teollistamalla ja laajamittaisesti toimintaa paikallistasolla Euroopassa niin, että perusparannuskustannukset alenevat ja urakan kesto lyhenee kotitalouksille, jotka asuvat kyseisissä asunnoissa. Sitä varten on ulkoistettava ja digitalisoitava prosesseja. Teollistamisen rinnalla on otettava käyttöön uusia rakentamisen malleja, jotka perustuvat asianmukaisiin teknisiin velvoitteisiin ja rakennusstandardeihin, ja ennen kaikkea on toteutettava eurooppalainen tiedotuskampanja tämän uuden alan hyödyistä ja nuorille sukupolville mahdollisesti tarjoutuvista uusista työpaikoista käynnistämällä komitean lämpimästi toivoma ”energiaremonttien Erasmus-ohjelma 2050”. Eryistä huomiota on kiinnitettävä myös sosiaalisen polkumyynnin riskeihin, joita liittyy näihin ulkoistamisiin ja muunlaiseen työn teettämiseen alihankintana.

2.9 Komission täytyy samaan aikaan varmistaa voimassa olevien säännösten, tarkistettavien säännösten ja uusien säännöshedotusten lähentyminen. Tämä ei koske ainoastaan jäsenvaltioita ja niiden pitkän aikavälin investointistrategioita, vaan myös kotitalouksia, sosiaalisten vuokra-asuntojen omistajia, viranomaisia ja yrityksiä, sillä nämä kaikki tekevät viime kädessä oman toimintalogiikkansa pohjalta päätöksiä yksittäisistä investointitoimista, joilla perusparannusalo etenee vuoteen 2050 asti.

2.10 Lähentymisestä on huolehdittava tarkistettaessa alalla voimassa olevia säännöksiä, kuten direktiivejä, jotka koskevat rakennusten energiatehokkuutta, julkisia hankintoja ja sovellettavia valtioneuvoston erityisesti sosiaalisen vuokra-asumisen alalla, erityisiä alv-kantoja, "vihreitä" asuntolainoja jne., mutta myös Next Generation EU -elpymisvälineen ja koheesiopolitiikan 2021–2027 säännöissä ja ehdossa, joiden on oltava ymmärrettäviä kohteena oleville eurooppalaisille kotitalouksille. Elpymissuunnitelmasta on tehtävä dynamisempi harjoittamalla politiikkaa, jossa todella tehdään konkreettisia ehdotuksia ja suosituksia, ja koordinoimalla toiminnassa olevien kansallisten seurantakeskusten toimintaa.

2.11 Komitea toivoo, että Euroopan rakennuskannan seurantakeskus toimisi tiiviissä yhteistyössä energiaköyhyden seurantakeskuksen kanssa.

2.12 Komitea toivoo, että jäsenvaltioihin järjestetään julkinen palvelu, joka vastaa perusparannusaallon edistämisestä ja tarjoaa energiaremontointiin liittyvää diagnosointi- ja teknistä apua ennen kaikkea kotitalouksille, jotta vältetään kaikenlaisilta kaupallisilta väärinkäytöksiltä perusparannusten yhteydessä.

3. Huomioita: Ilmastoneutraaliuden ja talouden elpymisen tukeminen edistämällä rakennusten perusparannuksia

3.1 Laajamittaiset perusparannukset Euroopan unionin rakennuskannassa – yksityisomistuksessa olevat asunnot ja sosiaaliset vuokra-asunnot, julkiset rakennukset ja toimistorakennukset – ovat tulleet ehdottoman välttämättömiksi, sillä alalla vallitsee rakenteellinen pitkäaikaisten investointien vaje, jonka vaikutukset kohdistuvat ilmastoon, ympäristöön, talouteen ja yhteiskuntaan.

3.2 Komitea yhtyy komission näkemykseen siitä, että asuin- ja muiden rakennusten kunnostamisella on ilmaston näkökulmasta kiire ja että covid-19-kriisi tarjoaa tilaisuuden pohtia uudelleen, suunnitella uudelleen ja nykyaikaistaa rakennuksia soveltaen lähestymistapaa, joka tuo ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä. Tämä on ainutlaatuinen mahdollisuus toimia yhtä aikaa ilmastoneutraaliuden, talouden elpymisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden hyväksi.

Komitea haluaa kiinnittää huomiota rakennusten ja erityisesti kunnostettavien asuntojen monimuotoisuuteen: niihin kuuluvat rakennukset omakotitaloista aina neuvostoajan suuriin kerrostaloalueisiin ja työväenluokan asuinlähiöihin. Tästä asuinrakennusten suuresta kirjosta voidaan poimia ensisijaisiksi kohteiksi Itä-Euroopan kerrostalot, arvonlennuksen kärsineiden kaupunkikeskustojen erittäin vanhat asuintalot, asuinlähiöt ja maaseudun asuintalot. Rakennuskanta on vanhentunutta ja vaatii perusparannuksia sekä asukkaiden elämänlaadun että rakennusten teknisen tason parantamiseksi, ja tässä yhteydessä on huolehdittava rahoitusmahdollisuuksien tarjoamisesta asukkaille, sillä tämä on tällä hetkellä merkittävä perusparannusten este. Lisäksi on otettava huomioon esteettömyys vammaisille henkilöille. Euroopan unionin tulee tarttua tähän tilaisuuteen toteuttaen laajamittaisia toimia myös siksi, että näin voidaan tarkoituksenmukaisen viestinnän avulla päästä lähemmäs kansalaisia ja heidän kotialueitaan.

3.3 Komitea kannattaa ehdotettua tavoitetta kaksinkertaistaa energiaremontoitavien asuinrakennusten ja muiden rakennusten vuotuinen osuus vuoteen 2030 mennessä ja edistää pitkälle meneviä perusparannuksia, mikä tarkoittaa 35:tä miljoonaa rakennusyksikköä vuoteen 2030 mennessä, ja jäädä tälle korkeammalle tasolle, jotta koko EU saadaan ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Olisi ihanteellista, jos kaksinkertaistamistavoite ylittyisi ja pyritäisiin kolminkertaiseen määrään.

3.4 Komitea korostaa, että tavoite, joka ulottuu 30 vuoden päähän, on kunnianhimoinen, ja että on tarpeen yhdenmukaistaa perinpohjaisesti alalla voimassa olevat lait ja säännökset sekä rahoitustukimekanismit, jotka on suunnattu asianomaisille kotitalouksille, sosiaalisten vuokra-asuntojen tarjoajille, viranomaisille ja muille kohteena olevien rakennusten omistajille, sillä kaikki nämä ovat potentiaalisia investoijia, joita on kannustettava tekemään pitkäaikaisia investointeja oman toimintalogiikkansa ja kykynsä mukaisesti. Tästä kertoo se, että jäsenvaltiot ja niiden alueelliset hallintoviranomaiset pyrkivät parhaillaan sovitteluun yhteen Next Generation EU -elpymisvälinettä ja vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikkaa.

4. Huomioita: Rakennusten perusparannusten periaatteet vuosiksi 2030 ja 2050

4.1 Komitea on samaa mieltä tarpeesta omaksua kattava ja yhdenmukainen strategia, johon asianomaiset toimijat osallistuvat ja joka perustuu seitsemään periaatteeseen: energiatehokkuus etusijalle, kohtuuhintaisuus, hiilestä irtautuminen ja uusiutuvien energialähteiden integrointi, elinkaariajattelu ja kiertotalous, korkeat terveys- ja ympäristönormit, vihreään siirtymään ja digitalisaatioon liittyviin haasteisiin vastaaminen yhdessä sekä esteettisyyden ja arkkitehtonisen laadun kunnioittaminen.

4.2 Komitea korostaa, että on erityisen tärkeää ottaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 19 mukaisesti huomioon asuntojen ja asianomaisilta kotitalouksilta edellytettävien investointien kohtuuhintaisuus, olipa kyse omistus-asunnossa asuvista, vuokralaisista tai huonokuntoisessa yhteisomistuskiihteistössä asuvista – erityisesti silloin, kun korjataan puutteellista eristystä ja torjutaan energiaköyhyyttä – mutta myös sosiaalisten vuokra-asuntojen omistajista, sillä niissä vuokrataso perustuu jäsenvaltioiden asettamien julkisen palvelun velvoitteiden piiriin kuuluvien erityistehtävien mukaisiin kohtuuhintaisuutta koskeviin vaatimuksiin.

4.3 ETSK korostaa, että rakoseinä- ja lattiaeristys on eniten hiilidioksidipäästöjä vähentävä, yksinkertainen ja edullisin toimenpide. Mutta nämäkin suhteellisen halvat toimenpiteet ovat monille kotitalouksille liian kalliita, vaikka ne alentavat energiakustannuksia. Tästä syystä ETSK vaatii kansallisia hallituksia luomaan tukijärjestelmän näitä toimenpiteitä varten. Alankomaissa tehdyt laskelmat osoittavat, että 2 000 euron kotitalouskohtainen tuki on riittävä toimenpiteiden toteuttamiseksi. Hiilidioksidipäästöjen huomattavan vähennyksen lisäksi järjestelmä tuo myös merkittävästi työpaikkoja covid-19-pandemiasta pahasti kärsineelle rakennusalalle. Myös Ranskassa on äskettäin otettu käyttöön kaikille kotitalouksille tarkoitettu asuinkiihteistöjen energiaremonttituki ”MaPrimeRenov”.

4.4 On myös syytä noudattaa ETSK:n lausunnon ”Asbestityöt energiaperuskorjaushankkeissa” päätelmiä ja suosituksia ja edistää niiden mukaisesti asbestin poistamista energiaperuskorjauksen aikana, kun se on tarpeen ja mahdollista ⁽¹⁾.

5. Huomioita: Nopeampien ja pitemmälle menevien perusparannusten toteuttaminen rakennusten laadun parantamiseksi

5.1 Komitea yhtyy komission analyysiin yksittäisten investointipäätösten moninaisista esteistä ja rahoituksen saannin hankaluudesta erityisesti paikallistasolla. Hankaluuksia ilmenee niin kansallisissa järjestelyissä kuin rakennerrahastoissakin erityisesti hankkeiden ennakoarvioinnin osalta mutta myös tukien maksuaikojen vuoksi. Hankaluuksien ja toimintahäiriöiden poistaminen tulee ottaa ensisijaiseksi tavoitteeksi, jotta asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa, myös vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan mukaisten toimien täytäntöönpanossa heti vuodesta 2021.

5.2 Komitea panee merkille, että komissio on kartoittanut näitä esteitä julkisessa kuulemisessa ja on esittänyt ehdotuksia tiedotuksen, oikeusvarmuuden ja investointikannustinten parantamisesta, riittävästä ja kohdennetusta rahoituksesta, valmiuksista valmistella ja toteuttaa hankkeita, kattavien ja yhdennettyjen perusparannustoimien edistämisestä, ekosysteemin muokkaamisesta sellaiseksi, että sen avulla voidaan toteuttaa kestävyysajattelun mukaisia perusparannuksia, ja perusparannusten käyttämisestä keinona puuttua energiaköyhyyteen ja edistää kohtuuhintaista asumista erityisen eurooppalaisen aloitteen avulla. Näiden ehdotusten täytäntöönpanossa on sovellettava yksinkertaisuuden periaatetta, ennalta vahvistettua mahdollisuutta yhdistellä viranomaisten käyttöön antamaa rahoitusta ja valtiontukien valvonnan suhteellisuuden periaatetta.

5.3 Komitea kannattaa komission ehdotusta antaa Euroopan rakennuskannan seurantakeskuksen tehtäväksi ylläpitää eurooppalaista energiategokkuustietokantaa ja tukea kannustimien suunnittelua tällä alalla. Seurantakeskuksen on työskenneltävä yhdessä energiaköyhyiden seurantakeskuksen kanssa, ja viimeksi mainitun toimintaa on tässä yhteydessä aktivoitava.

5.4 Komitea myöntää, että tämänhetkinen tilanne on täysin erityinen, kun ajatellaan mahdollisten EU-varojen mobilisoimista energiaremontointiin toisaalta Next Generation EU -elpymisvälineen ja toisaalta vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan kautta. Energiaremontointia voitaisiin osarahoittaa jopa 13 välineestä myöntämällä joko tukia, joita ei makseta takaisin, tai pitkäkestoisia lainoja edullisin koroin ja julkisin takauksin.

5.5 Komitea katsoo, että tässä poikkeuksellisessa tilanteessa Euroopan unionin tulee paitsi esittää määrällisiä perusparannustavoitteita myös tukea jäsenvaltioita ja niiden vuotuisia energiaremontointiin tarkoitettuja investointiohjelmia sekä varmistaa näiden ohjelmien arviointi vuosittain EU-ohjausjakson puitteissa. Sitä varten on otettava käyttöön erillinen ”vihreä ohjaus- ja hallintajärjestelmä” talouden ohjauksen ja hallinnan rinnalle tai soveltaen avointa koordinoitumismenettelyä.

⁽¹⁾ EUVL C 240, 16.7.2019, s. 15

5.6 Komitea katsoo, että tämä ainutlaatuinen tilanne on hyödynnettävä myös energiaköyhyyden torjumiseksi ja kitkemiseksi ottamalla tämä painopisteeksi rahoitusta myönnettäessä. Euroopan energiaköyhyyden seurantakeskuksen toimintaa ja tehtäviä on vahvistettava, ja siitä on tehtävä jäsenvaltioiden energiaköyhyyden seurantakeskusten eurooppalaisen verkoston keskus.

5.7 Komitea haluaa kuitenkin muistuttaa komissiota siitä, miten vaikeaa potentiaalisille investoijille ja erityisesti kotitalouksille ja sosiaalisten vuokra-asuntojen omistajille on yhdistää erilaisia rahoituskanavia ja sovitella niitä yhteen erilaisten säännösten, tukikelpoisten veroperustojen ja vaadittujen tarkastusten kanssa. Näitä järjestelyjä olisi yhdenmu-kaistettava vuoteen 2050 ulottuvaa tavoitejaksoa silmällä pitäen, jotta ne olisivat ymmärrettävämpiä ja kohderyhmänä olevien kotitalouksien ja viranomaisten ulottuvilla.

5.8 Kun otetaan huomioon asianomaisten investointien kesto ja vuoteen 2050 ulottuva tavoite, komitea kehottaa komissiota yksinkertaisuuden ja ymmärrettävyyden tarjoamiseksi asianomaisille eurooppalaisille kotitalouksille tutkimaan mahdollisuutta perustaa Euroopan investointipankin (EIP) alaisuuteen erityinen investointirahasto, joka huolehtisi teknisestä avusta, olemassa olevien järjestelyjen yhdistelystä ja toiminnan jatkuvuuden takaamisesta vuoteen 2050 asti.

5.9 Komitea kannattaa komission aikomusta tarkistaa energiaremontointiin kohdistuviin investointeihin sovellettavia valtiontukijärjestelmiä tämänsuuntaisesti. Energiaremontointiin tarkoitettuja valtiontukijärjestelmiä on yksinkertaistettava niin, että ne eivät ole investointipäätösten este, sillä nämä ovat ehdottoman välttämättömiä. Komitea on myös tyytyväinen komission päätökseen arvioida vuonna 2021 komission päätöstä 2012/21/EU⁽²⁾ korvauksena julkisista palveluista myönnettävästä valtiontuesta. Sosiaalisten vuokra-asuntojen energiaremontteja varten tarkoitetut tuet kuuluvat nimittäin tähän järjestelmään, jota sovelletaan julkisen palvelun velvoitteiden täytäntöönpanoon.

5.10 Komitea kannattaa komission ehdotusta käynnistää eurooppalainen kohtuuhintaisen asumisen aloite, jossa rahoitetaan 100 innovatiivista ja osallistavaa lippulaivahanketta, joissa keskitytään sosiaalisten vuokra-asuntoalueiden kokonaisvaltaiseen kunnostamiseen. Tätä voitaisiin käyttää mallina laajamittaiselle kehittämiselle Euroopan unionissa. Kun otetaan huomioon sosiaalisten vuokra-asuntojen omistajien kyky investoida yleisen taloudellisen edun mukaisten palvelujen tarjoajina ja EIP:n tuella, toiminnan laajamittaistaminen ja kiinteistöjen perusrannustajärjestelmien teollistaminen paitsi luo paikallisia työpaikkoja myös alentaa perusrannustusten kustannuksia muissa asunnoissa ja julkisissa rakennuksissa, kun syntyy uusia paikallisia teollisuudenaloja.

5.11 Komitea ehdottaa komissiolle ELENA-ohjelmasta saatujen kokemusten perusteella, että se kannustaisi jäsenvaltioita EIP:n tuella järjestämään energiaremontointia käsittelevää teknistä apua koskevan julkisen palvelun, joka on suunnattu erityisesti asianomaisille kotitalouksille, jotta vältetään eräissä jäsenvaltioissa jo havaituilta kaupallisilta väärinkäytöksiltä ja huijauksilta energiaremonttien yhteydessä.

5.12 Komitea kannattaa kaikilta osin puheenjohtaja Ursula von der Leyenin unionin tilasta pitämässään puheessa esittämää ”uutta eurooppalaista Bauhausia”, jota kehitellään eteenpäin tiedonannossa. Siinä eri alojen ammattilaiset pohtivat huomisen rakennuksia ja tulevia, kestävyysperiaatteita toteuttavia elintapoja. Komitea kehottaa kaikkia asianomaisia toimijoita osallistumaan komission käynnistämään julkiseen kuulemismenettelyyn.

Bryssel 24. helmikuuta 2021.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*

Christa SCHWENG

⁽²⁾ Komission päätös 2012/21/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (EUVL L 7, 11.1.2012, s. 3).